

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

Cap. II. Germaniæ veteris diuisio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13167

aliqui scripsere nobilibus subditos fuisse.

SERVI dicti postmodum *Lasi*, seu *Lazi*, non adhibebantur ad officia domestica, sed agris & pecori præficiantur, *Tacit. & Senec.*

LIBERTI postea *Fri-lazi* nuncupati, in domibus officium aliquod poterant exercere, ceterum à seruis vix erant discreti. Quamquam si Regi vel Duci placerent, Nobilibus, & Ingenuis aliquando præficerentur, *Tacitus.*

Quomodo autem regimen temperatum esset ex Monarchico, Aristocratico, & Democratico Statibus, legatur Cluuerius lib. 1. suæ Germaniæ cap. 37. & sequentibus, cuius dicta nec hîc probare, neque confutare licet.

CAPVT II.

Germania Veteris diuisio.

PLINIUS Germaniæ proponit quinque populos, ad quos ait, omnes qui vulgò memorantur in historiis posse reuocari, ISTÆVONES, HERMIONES, VINDILOS, INGÆVONES, & PEVCINOS de Peucinis in Sarmatiâ dicendum erit, de Ingæuonibus hîc aliqua attingemus, cætera proponemus in Scandia.

§. I. *Istæuones.*

FRISII	} <i>partie de Hollande, Ouerzffel, & la Frise Occidentale.</i>	} Dicti Frisiones Æthi- co, Frisones Sigeberto, in Maiores & Minores discreti pro magnitu- dine virium <i>Tacitus.</i> La- cus habebant immen- sos Ro. classibus nauig- atos. Sæpe pugnaere eum Ro. tuti paludibus fuis, tãdem à Corbulone domiti sunt. Contra eos ridiculè pugnavit Caligula. Ad illos quo- que pertinent aliqua ostia Rheni de quibus in Belgicâ.	} Manarmanis portus: <i>Gelmu- dē Clauerio; Kampen Pyrchai- mero; Harlingen</i> Becano: Ver- ratus locum in Regione Fri- siæ <i>Marnan</i> dictâ ad Fluum Laubacum. } Cruptoricis villa, locus inter <i>Loenarden, & Sneek</i> , à quodam Stipendiario dictâ vbi cccc. Ro. mutuis vulneribus conciderunt. Erat propè <i>Baduenæ</i> Lucus. } Fleuus lacus, aliter <i>Fletio</i> ho- die <i>Zuyderzée</i> , in eo Insula co- gnominis aquis obruta, lacus omnino turbatus. Fleuum Ca- stellum in Insulâ <i>Scalling.</i>
--------	---	--	--

DVL-

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines and is mostly obscured by the texture and color of the aged paper.

DVLGIBI-
NI, *vne grāde*
partie de l'E-
uesché de Mū-
ster, Oldēbourg
Lingen, Hoye,
& Minden.

Quos Ptolemæus Dulgumnios vo-
cat: credit Cluuerius hos esse parrem
Cherufcorum è suis digressam sedi-
bus. His conterminerant à Septen-
trione ANSIBARII, seu Ampsuarij,
quorum fines occupauere Cau-
chi.

Amisia Fl.
aliter A-
masius &
Amasia:
Aems, seu
Ems.

ANGRI-
VARIJ,
partie d'O-
uerissel, Bē-
thim: par-
tie de l'E-
uesché de
Paderborn.

Qui Germanico se dediderunt duo-
bus præliis fracti. Hic posterioribus
temporibus sedisse videntur FRAN-
CI dicti aliter Salij, sic enim Mar-
cellinus, *Franci quos consuetudo Salios*
vocat; quos tamen aliqui inter se
distinguunt. Dicti sunt autem Salij à
Sala Fl. seu Sale, qui postea Isella,
seu Isalla.

Nabalia, aliis
Naualia, quod
multis impro-
bat Cluue-
rius, quasi à
Nauibus: aliis
est *Doesbourg*,
aliis *Kampen*.

MARSACI
partie d'Vtrek
& de Gueldres.

Plinio Marsatij, quos hoc loco statuendos esse ar-
guit Taciti locus. Hi erant pars Marforum, de
quibus infra, qui Druso Germaniam terrente in in-
teriora recesserunt, at hæc fuit olim Marfacorum,
atque Marforum vna sedes.

CHASSVA-
RII, *parties de*
l'Euesché de
Munster, d'Os-
nabruge, Ra-
uensperg, &
Lemgou.

aliter Chattuarij &
Chasuari videntur
fuisse Cherufcorum
socij vel clientes, &
apud eos contigisse
Variana clades Ro-
manis memorabi-
lis.

Tecelia omnium iudicio
Tekelenbourg.

Teutoburgium: *Dietmelle*,
à quo non abludit vox La-
tina recens Teutomelum.
Ab eo non procul Teuto-
burgensis Saltus, vbi cæsus
Varus, hodie *Tente*, seu *Teu-*
teberg, vbi & locus dictus
Minfeld, hoc est campus vi-
ctoriæ.

CHAMAVI
parties des
Eueschez de
Munster, &

Straboni Chaubi,
Ptole. Chamai.
pulsis indigenis
hic resederunt,
victique sunt à

Mediolanium: *Munster Pyr-*
chaimero, Mercatori *Mede-*
len vicus ad Vidrum Fl.
Asciburgium; Altamerus cre-
dit esse *Emmerik*; Rhenanus

Parall. Geogr. Tom. II.

B

Paderborn, & quelques Comtez entre ces deux Eueschez.

Iuliano Apostata, quibus tamen dedit pacem, quia iis inuitis ex Britannia in eius castra non poterant frumenta comportari.

Duisborg: Tho. Leodius vicum *Agburg*, vbi multa vestigia antiquitatis eruuntur.

Pontes longi: inter vrbes, *Ham*, *Alm*, & *Lunigusen*, Cluuerio.

Alifonis Castellum à Druso excitatum Had. Iunio *Vesel*, vnde dictum est castrum *Lupia*: Cluuerio *Elsen*.

MARSI
parties du Duché de Vespahie & de l'Euesché de Paderborn.

olim Sicambri à Septem. contermini: per Germanicum pessimè accepti dum diem festum agunt. Tempore Cæsaris hic *TVBANTES* viuebant, postea his iuncti sunt, aut parum discreti sedibus.

Lupia vrbs, & colonia cuius meminit Goltzius in *Thesauro*: *Lippe*.

Teuderium: *Paderborn*, *Mercatori*.

Tanfana templum in medio huius populi celeberrimum Germaniæ.

SI-CAM-BRI
postea & Fræci totum tractum à Mari ad Meriduum Fluium occuparunt, Imper-

VSIPETES

Relinchusen, & partie de la Marche.

aliter *Vsippij*, vixere in agris Sicamborum expulsi à *Chartis* vna cum *Tencteris*, diuque vagati in Galliam penetrarunt, vbi à Cæsare cæsi sunt. Reliquiæ hinc confedere recepti à Sicambri; postea à Druso domiti cum iisdem *Tencteris* hæserunt, nec cum Sicambri transiere in Galliam.

TENCTERI

parties des Duches de Mons, & de Vespahie, & du Comté de la Marche.

eandem semper cum *Vsipetibus* fortunam experti sunt. Equites erant fortissimi, & apud eos Equus patris nobilissima portio hæreditatis

Disporum:
Dusseldorp.
Linmirus:
Monhein.

BRV-

CTE-

RI, par-

ties du

Duché de

vbi antea sederunt *Ivhones* apud quos contigit incendium cuius meminit *Tacit.* *Ann. lib. 13.* quod tantum factis, fustibus, & vestibus re-

Lona Fl.

Segodunum:

Sigen, ad *Fl.*

Sigum, *Sige*.

Rhetico Mös:

rio iam præcipitante.	Mons, de l'Archeuefché de Treues, & de Vetterraue.	stinctum est. Aliàs in Septentrionem magis promouebantur discretique erant in Maiores, & Minores, postea occupauere hanc partem Sincambrorum, qui à Sigo Flumine hîc decurrente nomen traxisse videntur.	Sibengebirge, quasi Septimontium, quia 7. castellis munitus est.
-----------------------	--	--	--

MATTIACI, vne grande partie de Vetterraue, de Hesse, d'Issembourg, & de Fulde.	apud quos Curtius Rufus argenti Venas effodit. Hîc tempore Cæsaris vivebant VBII, qui à Chartis pulsi sunt, & à Castro Mattio nomen Mattiacorum obtinuerunt.	Aquæ Mattiacæ: <i>Visbaden</i> , quarum incolæ postea dicti BVCINOBANTES: Mattiacos fontes appellat Plinius. Castrum Mattiacorum antea Mattium Cattorum: <i>Marpurg</i> , quasi Mattiorum burgus. Locoriturum: <i>Lor</i> , aliis <i>Forchain</i> , ad Mænum. Taunus Mons: <i>le Mont de Visbaden</i> , malè cis Rhenum dicitur esse <i>Doresberg</i> .
--	--	--

SEDV-SII, partie des terres de Mayence, Vrtbourg, Verthaim, Hoenlo.	inter Mænum & Nicrum locati sunt primùm, mox cum Marcomannis in Bohæmum transiere, sicque eorum agros occupauere Alemanni, ad Mænum vsque protensi.	Lupodurum: <i>Ladenbourg</i> , ad Nicrum Fl. ita Freherus: sed Cluuerius vult esse arcem <i>Lupf</i> , non procul à Danubij fonte, cui repugnat Aufonius. Mænus Fl. postea Maganus dictus <i>le Mæin</i> . Munimentum Valentiani.
---	---	---

§. 2. Hermiones.

CHERVSCI, parties de Lauen-	Magna Gens, & Arminio duce inçlyta, ad Albim vsque prorensâ. Cheruscis inserti erant quidam popu-	Idistauisus Campus vbi Ro. Duce Germanico victores, Tiberium salutare Imperatorem.
-----------------------------	---	--

bourg, d'Anneberg, de la vieille Marche, de l'Archueuesché de Magdebourg, de Brunswik, Halberstat, Hal, & quelques Côtez de Thuringe.

li, vel confanguinei, vel clientes: CATHVLCI, seu Cathulcones ad Septent. versus Albim Fl. CAMPSANI versus Chattos, & Melibocum montem. GAMBRIVII in eodem tractu, quia fuere clientes Cheru-scorum, vel Chattorum. Hi deinceps vnà cū Chattis, & suprâ dictis populis dicti sunt FRANCI, quorum hi fuere limites Rhenus, Albis, Sala, & Mœnus, de quorum origine diximus in Franciâ.

Leuphana: *Hannover, seu Hanouer.*

Trophæa Drusi: *Tangermond.*

Tulisburgium: *Brunswik, Rithaimero.*

Mesuium, aliter Mesouium: *Mildebourg, aliter Maibourg, ad Albim, vt vult Apianus.*

Pheugarum: *Alberstad, Apiano, & Irenico.*

Sylua Bacenis, Ptolemæo Semana imposita Monti Melibocco nomō montis retinet: *Hartz.*

CHAT-TI, *Côté de Schauenbourg, parries de Brunswik, Hildeshaim, la pluspart de Thuringe, Mäsfeld, Valdek, partie de Hesse, Lëgon, Paderborn, Fulde, &c.*

aliter Catti, & Chassi, seu Hatti & Hassi. Hos Cæsar SVEVOS impropriè vocat, vt pluribus Cluuerius probat lib. 3. cap. 5. Fuit autem ea Gens bellicosissima omnium Germanorum, & quæ non tantùm impetu, sed etiam ratione pugnaret. Omne robur in pedite collocabat, neque suos credebat viros nisi hostem percussissent, reliqui Germani Chattis ne quidem Deos immortales pares putabant. Separabantur à sequentibus Fl. Sala: quantum autem extensi fuerint ex Mattiacis agnouimus.

Castellum Catto-rum: *Cassel.*

Munitium: *Göttingen.*

Deuona: *Neumark, in Thuringiâ Apiano.*

Becurgium, seu Bicurgium: *Erford, Pyramio.*

Calegia: *Vittemberg, aut Veimar, Thuringicum.*

Melocabus, seu Melocanus: *Coburg.*

Artaunum: *Vuisbourg, Apiano.*

Adranna Fl. *Eder.*

HER-

Apud Ptolemæum Danuli: fidi extirere Romanis, & ad eos in Rhætiâ impunè transibant. Amplissimâ vte-

Argelia: *Torgan, Apiano.*

MVN-
DVRI,

partie du
Palati-
nat de
Baviere,
la Voit-
gland, la
Misnie,
& partie
de Thu-
ringe.

bantur Regione, in cuius parte Da-
nubium versus viuebant olim HA-
RVDES, qui cum Marcomannis in
Boiohæmum transmiserunt. Her-
munduri posterioribus temporibus
soli dicti sunt SVEVI, & opponuntur
Francis Burgundionibus, &c. quare
cùm fit Sueuorum mentio cum Frã-
cis, Vandalis, Burgundionibus, illi
dubio procul intelligendi sunt cum
antè SVEVIÆ nomine cõtinerentur
omnes Vindili, omnes Hermiones
præter Cheruscas, Cattos, & Ale-
mannos, & trans mare in Ingæuoni-
bus Sitones atque Sueuiones, ac
proinde magna pars Germaniæ hoc
nomine Sueviæ cõrcebat.

Lupfurdum:
Missen.
Grauionurium,
aliàs Graniona-
rium: *Bamberg.*

Segodunum:
*Nuremberg, Pyr-
chaimero.*

Aræ Flaviæ:
*Norlinguen vul-
gò, Cluuerius
tamen putat esse
Aurach.*

A L E-
M A N-
N I, seu
A L A-
M A N N I,
le Bris-
gau, Ba-
den, Vir-
temberg,
& une
partie
des Val-
lées de
Suaube.

Marcomannorum incoluerunt
agros, imò & Sedusiorum postea-
quam omnes in Boiohæmum
transgressi sunt. Erant autem Ale-
manni conuenæ homines, vt eo-
rum nomen indicat, inquit Aga-
thias, *All* enim significat omnem,
& *Man* hominem. Tacitus hos
origine Gallos facere videtur, &
olim partem Imperij Ro. facie-
bant, sed vindicatâ armis libertate
acerrimi eorum fuerunt hostes,
discreti demum à Francis Mæno
Fl. quem etiam transgressi sunt.

Blusiacus mōs, seu
Brisfacus, vnde Mi-
lites Brisigani: *Bri-
sach.*

Tarodunum: *Fri-
bourg en Brisgau.*

Solicinium: *Sultz*
ad Nicrum, malè
Solms.

Lentiū: *Leitz*, vicus
prope *Friding.*

Alcimoennis, seu
Samulocenis: *Vlm.*
Rhiustiana: *Giëgen.*

A R M A-
L A V S I,
vbi antea
NARISCI
partie du Pa-
latinat de

Narisci, aliter Naristi & Na-
ristæ discreti erant à Marco-
mannis per Gabretam syluam,
Ptolemæo Ouaristi; eius no-
minis postremum meminere
Dio, & Capitolinus, nam

Menosgrada: *E-
gra.*

Cantizbis: *Am-
berg.*

Gabrota sylua,
seu Gabrita pars,

B iij

*Bauiere, &
de la basse
Austrie.*

deinceps hic collocati Arma-
lausi, Æthico malè Armo-
lai.

faltus Bohæmici,
& Turingici: *Do-
ringer-uvvald.*

MAR-
CO-
MAN-
NI,

*la Bohe-
me.*

Has primùm sedes BOII tenuere
origine Galli, vnde Regio dicta
Boiohæmum quâ voce vtuntur
Tacitus, & Velleius. Dicitur ali-
ter hic tractus Hercynius faltus à
Strabone, quò penetrasse ait Cæ-
sar Volcas, & Testofages. Eò ve-
nit Maroboduus cum suis Marco-
mannis, & Sedusiis, & Harudi-
bus. apud eos diu regnavit Maro-
boduus qui Romæ vixerat multis
ab Augusto beneficiis affectus, &
domum regressus sibi peperit re-
gnum, domuitque Lugios, Lemo-
uios, Guthones, Burgundiones
teste Strabone, Regnum ad po-
steros per longam seriem trans-
misit.

MAROBODVM
Regis Marobodi
Regia: *Prague.*
Cassurgis: *Kauris.*
Alifum: *Harnesstein.*
Redintuinû: *Tein.*
Meliodunum: *Mi-
leusko.*
Bubienum, seu Bo-
biafum: *Budweis,*
dicitur à Strabone
Regia Marobodui.
Saltus Hercynius:
Boaimer-uvvald.
Montes Sudeti: *E-
richtelberg,* vnde
Mænus Fl. & *Risen-
berg,* vnde *Albis.*

QVADI

*la Mora-
nie.*

vixere in agro qui dictus
est Vannianum regnum
Plinio, à Vannio quodam
cuius meminit Tacitus
An. lib. XII. Diu his im-
peravit Tudri genus.
Apud eos ADRABÆCAM-
PI, vt & gentes RACATÆ,
& TARACATRIÆ, quas
tamen aliquos campos
meritò suspicantur.

Ebrodunum, seu Robo-
dunum, *Brun,* seu *Brin.*
Ebuonum Lazio: *Olmütz.*
Celemantia: *Kalmints vi-
cus.*
Medoflanium: *Znaim.*
Sarmatici montes: Polo-
nis *Tatary,* Hungaris *Sze-
pesti,* Germanis *Hungerif-
chbrige,* hoc est iuga Hun-
gariæ.

GOTHI-
NI, *la par-
tie plus
Meridio-
nale de la
Silesie.*

Galli sunt origine vt lingua
arguit, ait Tacitus. Regio
Montibus tumet, vnde fer-
rum eruunt, sed maximè ex
montibus Lunæ. Cotini yo-
cantur apud Dionem.

Parienna: *Parn,* Mò-
rauiæ oppidulum.
Lunæ syluæ vbi nobi-
lis ferri sectura Go-
thinorum: *Montes
Moranie.*

O S I { Hos lingua Germanica ar-
le mi- { guit origine Germanos: tri-
lieu de { buta autem partim Quadis,
la Sile- { partim Sarmatis pendunt
se. { vt alienigenæ. Hic **COR-**
CONTOS quidam collo-
 cant. } Budorgis quam quidam
 confundunt cum Budo-
 rigo Langobardorum, dis-
 tinguit Ortelius, & putat
 esse: *Ratibor.*
 Guttalus, seu Viadrus, &
 Sueuus: *l'Oder.*

MARSIN- { Sueui ex linguâ dignoscuntur:
GI, *la partie* { Maruingi Ptolemæo, à quo
pt^o Septentriona- { perperam citra Albim collo-
le de la Silesie. { cantur: Æthico Marniani. } Hegithmatia,
 seu Hegeth-
 matia: *Lignitz*
en Silesie.

BVR II { Sueui quoque iudicantur ex idiomate,
partie de { & medium iugum Asciburgium dicun-
la grande { tur occupare: à Ptolemæo Lygiis accen-
Pologne. { sentur dicunturque Lygii-buri. } Calisia: *Ka-*
lisz Poloniæ
 nemine re-
 clamante.

LVG II { Latissimè patet Lygiorum nomen
 in plures ciuitates diffusum, ait Ta-
 citus: hæc nomina memorantur.
 seu **ARII** qui in præliis Atrati, & nocte
 atrâ ad terrorem solent irruere. **NA-**
LYG II, **HARVALI** apud quos antiquæ reli-
 gionis lucus, cui præest sacerdos
 muliebri ornatu, Romani numen
 & **LO-** { Castorem, & Pollucem nominant,
GIONES, { iis Alcis appellatur. **MANIMI** qui
 sunt Omani Ptolemæi. **HEVELCO-**
parties de { **NES,** Ptole. **Ælucones.** **ELYSII** à
la grande { quibus plerique volunt dictos esse
& petite { Silesios. **DIDVNI** quorum meminit
Pologne, { etiam Ptolemæus. Eos ordinare non
& de la { erat ausus Cluuerius, fecit popularis
Silesie. { meus. } Carrodunum:
Cracou, plerif-
 que Cluuerio
Lenbourg, in
 Ruffia.

Mons Asciburgius, mon-
 tes Poloniæ se-
 cundùm Var-
 tham Fl. ex-
 currentes in
 Marchiam
 Brandeburgi-
 cam.

§. 3. Vindili.

ANGLI	partie de Vagrie, & du Mekelbourg.	quos Angilos Procopius appellat: infra Saxones collocabantur olim, postea tamen mutauere sedes, & refedere in eâ parte Cymbricæ Chersonesi, quæ hætenus nomen seruat <i>Angelen</i> inter <i>Sleuik</i> , & <i>Flensbourg</i> , reliqua ex Britannia repetes, vbi de iis egimus accuratiùs.	Marionis: <i>Hambourg</i> , <i>Cluuerio</i> , <i>Lunebourg</i> , <i>Apian</i> . Marionis altera: <i>Wismar en Mekelbourg</i> . Treua: <i>Lubek</i> , vt intelligitur ex fluuio cui assidet. <i>Laciburgium</i> , seu <i>Lauiburgiû</i> , quibusdam Cænoënum dictum <i>Lauenbourg</i> : malè <i>Rostoch</i> .	
VII	VARINI	partie du Mekelbourg.	aliter Verini, & postea Vari, & Varni: nomen eorum remanet in Fl. <i>Varne</i> , qui Rostochiû alluit, & oppido.	Varinû Varinorû, <i>Varin</i> , ad lacû Munionem.
Nationes Sueuicæ	CAVIONES	partie du Lauenbourg, & Danneberg.	aliter Auiones dicti. Fit mentio Cauium in Panegyri. Mamertini, vbi cum Herulis, & Francis connectuntur: sed paulò post ab eodem auctore iidem dicuntur Caibones.	
Hertham Matre colentes, & inter se cõiunctæ, vnûque corpus conflantes Fluuiis, ac	DEVRINGI	Comté de Prignis en Brandebourg.	Item dicti & Reudingi, & Redigni postea Thoringi, seu Turingi, & Theuringi, quorum leges extant, Barbari Thoringi nominantur à Ptolemæo.	
	EVDOSES,	partie du Duché de Bars en	In quorum Ditione Insula communis septem nationibus, apud quas Terra Mater	Bunitium: <i>Strafsunt</i> . Insula Oceani vbi Hertha colebatur in sacro nemore. Ei dicatum erat vehiculum cõtectum veste: Illud attingere soli Sacerdoti

Syluis rectæ. } *Pome- ranie.* } sub nomi- ne Herthæ colebatur. } doti cōcessum; hic agnoscit adesse Deam: tum Festi Dies & sacrum, cuius ministri eodem lacu hau- riūtur quo ablutus est Deæ currus.

HVITHONES } *partie de Mekelbourg.* } De quibus nihil peculiare aiunt veteres.

VARDONES } *parties du Duché de Bart, & Stetin.* } Malè à Ptolemæo Pharodini, pro Sphardini.

RVGII } *parties du Duché de Stetin, & Vandalie.* } quorum nomen adhuc viget in oppidis *Rugenolde*, ad Fluuios Rægium, & Viperam. Ruticlij dicuntur à Ptolemæo, à Procopio Rogi, à Iornande Vlmerugi quasi nobiles Rugi, quos tamen locat in Scandiâ. } Rugium: *Rugenuold*, aut ad Fl. Rægium, aut ad Viperam: nam duplex *Rugenuold*.

HERVLI, } *la Cas- subie.* } Qui LEMOVII ab vno Tacito nuncupantur: Eos Cluuerius suspicatur esse Zumos Strabonis. Postea tamen constantissimè Heruli dicuntur, homines velocissimi. Iornandes vult primò vocatos Heluros à voce Græcâ Hele, quòd in paludibus viuerent: hoc etiam nomen Hele perdurat in oppido *Hele* in peninsula ante ostium *Vistulæ* Occidentale; hos tamen Iornandes cum Gutis, in Scandiâ locat. Mamertinus in Panegyrico Herulos primos barbarorum, vltimos loco, dixit.

CARINI, } *partie de la Vandalie, & grande Pologne.* } Horum meminere Plinius, & Ptolemæus; postea nulla mentio; fortè quia expeditione susceptâ cum vicinâ gente (puta Herulorum) in eius nomen transiere.

GYTONES } *partie de la Prusse Roya- Parall. Geogr. Tom. II.* } aliter Gothones, & Guttones, & Gotthi, seu Gothi; malè tamen cum Gutis Scandiæ confunduntur. Apud eos colligi Succinum tradit Pytheas. Vtrum hi Gothi, doctissimè refutatum leges apud } Gytonium, postea Gedanum, à Getis, & Danis, vt vult Goropius, itémque Codanium à finu: *Dantzic*.

*le en Polo-
gne.*

Cluuerium lib. 3. Germ. cap.
34. Item vtrum venerint ex
Scandiâ vt vult Iornandes ;
an consanguinei eorum Ge-
pidæ , quid sit Regio *ouim*
ad quam peruasisse dicuntur,
quam suspicatur ad Fluium
Obium extensam esse.

Eridanus hodie
latinè Redanus,
vulgò *Raddaune*,
aut *Radune*, malè
à veteribus cum
Italico confusus.

SIDINI, *parties
de la nouvelle
Marche, & gran-
de Pologne.*

Apud Strabonem lib. 7. Maro-
bodui Regi subiecti fuerunt; eo-
rum nomen Ptolemæi Codices
Latini deprauant.

Viritium;
Piritz.

LANGO-
BARDI

*parties de
la nouvelle
Marche de
Brandebourg, & de
la vieille.*

aliter Longobardi , olim minuta Gens
sed fortissima , & validissimis licèt cin-
ctâ nationibus , non obsequio, sed præ-
liis tuta, *Tacitus*. Gens Germanâ fero-
citate ferocior dicitur apud Patercul-
lum. Ita dictos vult Paulus Diaconus
in eorum Historiâ ab intactâ ferro bar-
bâ; nam apud eos *Lang* Longam, *Bard*
Barbam sonat. Malè quidam ex Scan-
diâ eos accersunt, vt & *Lacosargi* di-
cuntur apud Strabonem.

Budori-
gum: *Brã-
debourg*;
alij volût
esse *Bres-
lau*, in Si-
lesiâ, ma-
lè.

B V R-
G V N-
DIONES
seu Burgû-
di & Bur-
guziones,

*partie de la
grande Po-
logne.*

Gens olim humilis, quare de eâ *Taci-
tus* filet. Suspiciatur aliqui eos esse Mu-
gilonas Strabonis, Regno Marobodui
accensitos; apud Ammianum, se oriun-
dos ex Romanis iactabant. Profecti è
suis sedibus agros Chattorum occupa-
uere, & Alemannis fuere contermini,
vbi Regio *Pallas*, vel *Capellatium*,
atque terminales lapides, vtriusque
populi agros distinguentes. Alemannis
autem in *Rhætiam* transgressis, eorum
sedes occupauere Burgundi, vnde de-
mum in Galliam transmiserunt.

Limiofa-
leum,
*Gnesna en
Pologne*
*Petro
Apiano.*

SEM-
NON
NES

la Lu-
face, &
quelque
peu de
Sileſie.

Qui vetuſtiſſimos Sueuorum fe-
memorant : centum pagis habita-
bant, magnôque corpore efficie-
batur, vt ſe caput Sueuorum puta-
rent. Syluam habebant Religione
celebrem, ad quam ſtato tempore
conueniebant, in eam nemo ingre-
diebatur niſi obligatus vinculo vt
profiterentur in ſe numinis aucto-
ritatem : ſi quis caderet non aude-
bat furgere, ſed humi voluebatur:
hæc omnia Tacitus.

Lugidunum: *Glo-
gau*, Mercatori.
Buniſium: *Schu-
uibufin*, in Ducatu
Glogouiēſi. A qui-
buſdam malè con-
funditur cum Bu-
nitio de quo in
Eudofibus.
Setidaua: *Stēſoun*,
alij putāt eſſe *Vv-
ladislan* Poloniæ.

CAVCHI

la Friſe O-
rientale,
Comté d'Ol-
dembourg,
Comté
d'Hoye, &
partie de
l'Archeueſ-
ché de Bre-
me.

aliter Cauçi, & Chauēſi, poētis
Cayci; diuidebantur in Maiores,
& Minores. Miſerandum eorum
ſtatum deſcribit Plinius lib. 16.
cap. 1. vbi depingit eorum caſas
inter maris ætus, cōſque quaſi
perpetuum naufragium patientes.
Sæpe cum iis decertauere Roma-
ni, dubiâ victoriâ aliquando: qua-
re Tacitus eos inter Germanos po-
pulum nobiliſſimum vocat. Hic
quoque ANSIBARII, nam eo-
rum agros Cauçi occupaffe per-
hibentur.

Fabiramum,
ſeu Phabira-
mum, & Bira-
num: *Bremen*.
Amafia, &
Amiſia: *Em-
dem*, malè
Marpurg.
Statio: *Sta-
de*, Romana-
rum nauium
portus, & re-
cepraculum.

SAXO-
NES,
vni Ta-
cito
FOSSI;

l'Holſa-
ce.

Vixere olim inter Anglos, & Cymbros Cheroſcorum
amici, & ſocij: poſtea ſuos terminos dilatauere, maxi-
mè tēporibus Francorum, adeoq; ad Rhenum protēſi
ſunt, Romanisq; terribiles extiterūt modò Gallicam
oram, modò Britannicam exſcenſione factâ depopu-
lantes: vnde natæ voces *Saxonici littoris*, cuius cura
demandabatur viris clariffimis, vt Saxones ad nauigan-
tes prohiberent. Quomodo autem poſtmodum cum
Iutis & Anglis in Britanniam tranſmiſerint aliàs dixi-
mus. Quantum item extenſi fuerint ſub Carolo Ma-
gno, & quid negotij huic exhibuerint Francici lo-
quuntur Annales.

C ij

CYMBRI
*la Iut-
 lande.*

Degunt in reliquâ peninsulâ quæ ab iis Cymbrica dicta est, apud Plinium lib. 4. cap. 13. CARTRIS. Cymbro- rum ciuitatem paruam fuisse suo tempore Tacitus ait, sed gloriam ingentem, ob maiores suos quos Marius obtriuuit. De eorum origine multa prostant fabulosa apud Plutarchum in Mario. Iis adiungendi sunt multi populi apud Ptolemæum in hac Cherionneso dispositi, sed quia eorum nulla in Historiis mentio lubenter præmittimus. Cymbros existimo posterioribus temporibus dictos esse IVTAS, quorum nomen remansit in IVTIA Daniæ, cum ipsi in Britanniam traiecissent.

TEVTONES, *les Isles de Dannemark.*
 SVIONES, *la Suede.*
 SITONES, *la Noruegue.*

De quibus capite sequenti dicemus in Scandiâ, sicut & de parte hâc Septentrionali, quam pertinuisse ad Germaniam antiquam multis probat crudité suo more Philippus Clucrius.

CAPVT III.

De Scandia & Insulis adiacentibus.§. I. *Nomina.*

IN hoc vastissimo terrarum tractu veteres numerauerunt tres partes, Scandiam, Finingiam & Codani sinus minores Insulas. SCANDIA dicta est aliter Scandinauia, itemque *Baltia* apud Plinium ex Timæo, & Xenophonte Lampfaceno, ex Pythiâ autem *Basilia*. Videtur quoque *Nerigon*, apud Plinium nominari, & ut quidam arbitrantur *Bannomana*.

FENINGIA, seu *Finningia*, ab imperitis *Einingiam* vocari, ait Ioannes Magnus, sed tamen dicitur apud Plinium *Eningia*.

CODANVS SINVS, ita dictus videtur ab Insulâ Codanoniâ de quâ postmodum, quia satius est mare à terris, quam terras à mari denominari, cum illæ sint proprius denominantium locus. Apud Plinium, Melam, & Tacitum dicitur *Mare Suevicum*, & *Germaniæ sinus*. Ptolemæo est *Sinus Venedicus* (quem Ioan. Magnus sic dictum putat à Vennis, seu Vandalis, alij à Venedis antiquis Sarmatiz populis) in quo agnoscit & *Sinum Clylipenum*, qui hodie